

Засновники журналу:
Подільський державний
аграрно-технічний університет
ПВНЗ «Хмельницький економічний
університет»
ПП «Інститут економіки, технологій
і підприємництва»,
Тернопільська державна
сільськогосподарська дослідна
станція Інституту кормів та
сільського господарства Поділля
НААН

Головний редактор:
Стельмашук А.М.,
д.е.н., професор

Заступник головного редактора:
Волощук К.Б.,
д.е.н., професор

Відповідальний секретар:
Печенюк А.В., к.е.н., доцент

Редакційна рада:
Іванишин В.В., д.е.н., проф.
Кулик С.М.
Смоленюк Р.П., к.е.н., доцент
Стельмашук А.М., д.е.н., проф

Редакційна колегія:
Варченко О.М., д.е.н., проф.
Губені Ю.Е., д.е.н., проф.
Дем'яненко М.Я., д.е.н., проф., акад. НААН
Зінчук Т.О., д.е.н., проф.
Іванишин В.В., д.е.н., проф.
Лотоцький І.І., д.е.н., проф.
Лучик С.Д., д.е.н., проф.
Мазур Н.А., д.е.н.
Малік М.Й., д.е.н., проф., акад. НААН
Місюк М.В., д.е.н.
Пуцентейло П.Р., д.е.н.
Рудик В.К., к.е.н., доцент
Саблук П.Т., д.е.н., проф., акад. НААН
Ульянченко О.В., д.е.н., проф., чл.-кор.
НААН
Чикуркова А.Д., д.е.н., проф.

Зарубіжні вчені

Павлов К.В., д.е.н., проф. (Росія)
Пармакли Д.М., д.е.н., проф. (Молдова)
Усенко Л.М., д.е.н., проф. (Росія)
Шмарловська Г.О., д.е.н., проф. (Білорусь)
Горнович Мірослав, хаб. д.е.н., проф.
(Польща)
Маркс-Бельська Рената, хаб. д.е.н.,
(Польща)

Наукові редактори:

Загнітко Л.А., к.е.н., доцент
Корженівська Н.Л., к.е.н., доцент
Пастух Ю.А., к.е.н., доцент
Петрушенко О.О., к.філ.н.
Сава А.П., к.е.н., с.н.с.
Сидорук Б.О., к.е.н., с.н.с.
Яшук Т.С., к.с.-г.н., с.н.с.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЖУРНАЛ

2' 2015 (57)

Зміст

I. Економіка та інноваційний розвиток національного господарства

Турило А.М., Ковальчук М.В. КОНЦЕПЦІЯ ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ.....	5
Терьошкіна Н.Є. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ.....	11
Абрамів М.І. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР.....	18
Рожко А.О. Барвінок І.В. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ПОЛІТИКИ ІМПОРТОЗАМІЩЕННЯ В УКРАЇНІ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД.....	22
Тустанівський Б.О. СИНЕРГІЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН США ТА ЄС.....	29
Гилка М.Д. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КЛАСТЕРНИХ ФОРМУВАНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ.....	34
Іринчина І.Б. АСИМЕТРІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА НА ПРИКЛАДІ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ.....	39
Колесников В.І. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	45
Свинтух М.Б. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ.....	51

II. Економіка та конкурентоспроможність підприємств

Дзядикевич Ю.В., Любезна І.В., Розум Р.І. ВНУТРІШНЬО-ГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	57
Сталінська О.В. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ.....	63
Седікова І.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ.....	67
Митяй О.В. МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	70
Співак С.М., Кравчук Н.В. УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ МЕБЛЕВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	78
Шеленко Д.І., Матковський П.Є., Баланюк С.І. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМНОСТІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	82
Кухарук А.Д., Іванова Т.В. ІНДИКАТОРИ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ЯК ПРОЦЕСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	86
Гурмак Н.Д. ПОСЕРЕДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ І ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	90
Криворучко О.С. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	95

III. Економічна політика регіонального розвитку і місцевого самоврядування

Павлов К.В. РАЗВИТИЕ ТРАДИЦИОННЫХ ПРОМЫСЛОВ В РЕГИОНАХ КАК ФАКТОР ИМПОРТОЗАМЕЩАЮЩЕЙ МОДЕЛИ МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ РОССИИ.....	101
Фігурка М.В. АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ЖИТЛОМ ТА ПОБУТОВИМИ ЗРУЧНОСТЯМИ НАСЕЛЕННЯ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	109
Кученко В.І. РОЗБУДОВА АРХІТЕКТУРИ РАЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	113

IV. Економіка природокористування та екологізація навколишнього середовища

Авдющенко А.С. КРАЩІ ПРАКТИКИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГІРНИЧО-ВИДОБУВНОГО СЕКТОРУ ПОЛЬЩІ.....	122
Заставнюк Л.І., Зигрій О.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У АГРОФОРМУВАННЯХ РИНКОВОГО ТИПУ.....	128

<p>Редактор: Довгань О.М.</p> <p>Рекомендовано до друку рішенням редакційної колегії, протокол № 2 від 04.03.2015р.</p> <p>Виходить щомісячно</p> <p>Реєстраційне посвідчення Серія КВ № 11715-586Р від 08.08.2006р.</p> <p>Перереєстровано: Реєстраційне посвідчення Серія КВ № 19945-9745ПР від 28.05.2013р.</p> <p><i>Затверджено: Постановою Президії ВАК України від 14 червня 2007 р. №1-05/6 як наукове фахове видання України (економічні науки)</i></p> <p><i>Постановою Президії ВАК України від 10 березня 2010 р. № 1-05/2 як наукове фахове видання України (економічні науки)</i></p> <p>ISSN 2309-1533 ISSN 2310-4864 (ел. вар.)</p> <p>Журнал «Інноваційна економіка» в наукометричних базах: РИНЦ – http://elibrary.ru/title_about.asp?id=50859 INDEX COPERNICUS – http://journals.indexcopernicus.com/+_p12420,3.html</p> <p>Підписано до друку 06.03.2015р.</p> <p>Формат 70x108/16 Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк арк. 26,8</p> <p>Тираж 300 прим.</p> <p>Віддруковано з готових діапозитивів в СМП «ТАЙП» вул. Чернівецька, 44 б, м. Тернопіль, 46000</p> <p>Автори статей несуть відповідальність за достовірність наведеної інформації (точність наведених у статті даних, цитат, статистичних матеріалів тощо) та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб. Висловлені авторами думки можуть не співпадати з точкою зору редакції. Передрук дозволяється лише зі згоди автора.</p>	Тютюнник Г.О. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА 134
	Луців О.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ..... 137
	<u>V. Демографія, зайнятість населення і соціально – економічна політика</u>
	Муравка П.П. СУТНІСТЬ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ. ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ФОРМУВАННЯ В УМОВАХ АГРАРНОГО РИНКУ 142
	Юркевич Г.І. СУЧАСНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ..... 146
	Лавриненко Л.М. РИНОК ПРАЦІ В УКРАЇНІ ТА СОЦІАЛЬНА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ..... 154
	Руденко О.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИКО - МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ..... 160
	<u>VI. Маркетинг і ринкові відносини</u>
	Баланюк І.Ф., Іваночко Н.В. УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ..... 165
	Петрашко Л.П., Романюк Т.В. ОЦІНКА ОБ'ЄКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ..... 169
	Соловій С.Б. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ФІНАНСОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ... 174
	Баглей Р.Р. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І ФОРМУВАННЯ КОРПОРАЦІЇ... 181
	Селезньова О.О. ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ..... 186
	Шевчук О.А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ ЛІДЕРСТВА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ.... 192
	Івашків І.М. ЕКСПОРТ ВІТЧИЗНЯНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ Й ДИЛЕМА ВИБОРУ: ІНТЕГРАЦІЯ У ЄС ЧИ В МИТНИЙ СОЮЗ... 196
	Задворних С.С. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПО БОРОТЬБІ З ТІНІЗАЦІЄЮ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ..... 200
	Тропіцина Ю.С. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ЗАГАЛЬНОГО ЕФЕКТУ АУТСОРСИНГОВИХ ПОСЛУГ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПАТ «РОСС».... 204
	<u>VII. Фінансово-кредитна і грошова політика</u>
	Денисюк О.М., Ковальчук С.П. ІННОВАЦІЙНА МЕТОДИКА ПРОГНОЗУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВКЛАДЕНЬ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕТОДІВ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ..... 211
	Ляхович Л.А. АНАЛІЗ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВ..... 216
Буряк О.П. ІНСТРУМЕНТИ ПОДОЛАННЯ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ У ПОЛЬЩІ, ЯПОНІЇ, ФРАНЦІЇ, ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ТА КАНАДІ..... 221	
Щербина О.В. ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ РЕФІНАНСУВАННЯ НБУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ..... 226	
Безродна О.С. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКУ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЇЇ ОЦІНКИ..... 231	
<u>VIII. Статистика, облік, аналіз та аудит</u>	
Потриваєва Н.В., Шевченко І.В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВИТРАТ НА ЇХ ПОЛІПШЕННЯ..... 235	
Белова І.М. СУТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ..... 241	
Поліщук О.Т. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ 246	
<u>IX. Інформаційні технології та економічна безпека</u>	
Бурлаков О.С., Кінаш І.А. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ ОБЛІКУ..... 251	
Гошинський А.В. УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТРАНСКОРДОННОГО ДІЛОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЄВРОРЕГІОНІВ УКРАЇНИ..... 255	
Лопін А.В. ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ 262	
РЕФЕРАТИ..... 268	
АВТОРИ НОМЕРА..... 326	

Founders of the journal:
 Podolskyi State Agrarian and Technical
 University
 Private Institution of Higher Education
 “Khmelnitskyi economical University”
 Private enterprise “Institute of
 Economics, Technologies and
 Entrepreneurship”
 Ternopil State Agricultural
 Experimental Station of the Institute of
 Feeds Research and Agriculture of
 Podillia of NAAS

Chief editor:
 Stelmashchuk A.M.,
 Dr.econ.sc., prof.

Deputy chief editor:
 Voloschuk K.B.,
 Dr.econ.sc., prof.

Executive Secretary:
 Pecheniuk A.V.,
 Candidate of Economic Sciences,
 associate professor

Editorial Council
 Ivanyshyn V.V., Dr.econ.sc., prof.
 Kulyk S.M.
 Smoleniuk R.P., Cand.econ.sc., assoc. prof.
 Stelmashchuk A.M., Dr.econ.sc., prof.

Editorial Board:
 Varchenko O.M., Dr.econ.sc., prof.
 Hubeni Yu.E., Dr.econ.sc., prof.
 Demianenko M.Y., Dr.econ.sc., prof., acad. of
 NAAS
 Zinchuk T.O., Dr.econ.sc., prof.
 Ivanyshyn V.V., Dr.econ.sc., prof.
 Lototskyi I.I., Dr.econ.sc., prof.
 Luchyk S.D., Dr.econ.sc., prof.
 Mazur N.A., Dr.econ.sc.
 Malik M.Y., Dr.econ.sc., prof., acad. of NAAS
 Misiuk M.V., Dr.econ.sc.
 Putsenteilo P.R., Dr.econ.sc.
 Rudyk V.K., Cand.econ.sc., assoc. prof.
 Sabluk P.T., Dr.econ.sc., prof., acad. of NAAS
 Ulianchenko O.V., Dr.econ.sc., prof.,
 corresponding member of NAAS
 Chykurkova A.D., Dr.econ.sc.

Foreign scientists:
 Pavlov K.V., Dr. econ.sc., prof. (Russia)
 Parmakli D.M., Dr. econ.sc., prof. (Moldova)
 Usenko L.M., Dr. econ.sc., prof. (Russia)
 Shmarlovska G.O., Dr.econ.sc., prof. (Belarus)
 Gornowicz Mirosław, Dr. hab., prof. UWM
 (Poland)
 Marks-Bielska Renata, Dr. habil (Poland)

Scientific editors:
 Zahnitko L.A., Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.
 Korzhenivska N.L., Cand. Sc. (Econ.), Assoc.
 Prof.
 Pastukh Yu.A., Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.
 Petruschenko O.O., Cand. Sci. (Philological)
 Assoc. Prof.
 Sava A.P., Cand. Sc. (Econ.), senior research
 fellow
 Sydoruk B.O., Cand. Sc. (Econ.), senior
 research fellow
 Yashchuk T.S., Cand. Sc. (Agricultural), senior
 research fellow

INNOVATIVE ECONOMY

Scientific and Production journal

2'2015 (57)

Contents

I. Economy and innovative development of the national economy	
Turilo A.M., Kovalchuk M.V. THE CONCEPT OF SUPPORT AND DEVELOPMENT OF MINERAL AND RAW MATERIALS BASE AT THE MINING AND PROCESSING ENTERPRISES ON THE INNOVATIVE BASIS....	5
Teryoshkina N.Ye. FINANCIAL AND ECONOMIC MECHANISMS OF REALIZATION OF NATIONAL INNOVATIVE STRATEGY.....	11
Abramyk M.I. MAIN TENDENCIES FOR CULTIVATION OF WHEAT: NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSION.....	18
Rozhko A.O., Barvinok I.V. IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES OF POLICY TOWARDS IMPORT SUBSTITUTION IN UKRAINE IN THE POST-CRISIS PERIOD.....	22
Tustanivskyi B.O. SYNERGY OF FOREIGN TRADE RELATIONSHIP OF THE USA AND THE EU.....	29
Hylka M.D. TRENDS OF CLUSTER FORMATIONS DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE.....	34
Irynychyna I.B. ASYMMETRY OF INNOVATION DEVELOPMENT OF THE WORLD ECONOMY SUBJECTS ON THE EXAMPLE OF PHARMACEUTICAL MARKET.....	39
Kolesnykov V.I. ECONOMY DIVERSIFICATION AS A MECHANISM OF RURAL AREAS DEVELOPMENT UNDER CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES.....	45
Svyntukh M.B. WAYS OF INCREASING THE USE OF FOREST RESOURCES IN UKRAINE	51
II. Economy and competitiveness of the enterprises	
Dziadykevych Yu.V., Liubezna I.V., Rozum R.I. INTERNAL ECONOMIC CONTROL FOR USE OF MATERIAL RESOURCES AT THE ENTERPRISES OF PULP AND PAPER INDUSTRY.....	57
Stalinska O. STRATEGIC MANAGEMENT OF ENTERPRISE CAPITALIZATION BASED ON BUSINESS MODELING.....	63
Sedikova I.A. CURRENT STATUS AND ENTERPRISE MANAGEMENT SYSTEM OF MEAT AND GROCERY SUBCOMPLEX.....	67
Mityay O.V. METHODOLOGICAL TOOL FOR ESTIMATION OF COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES OF AGROINDUSTRIAL COMPLEX.....	70
Spivak S.M., Kravchuk N.V. IMPROVED MODEL OF MANAGEMENT BY EXPENSES OF FURNITURE ENTERPRISES.....	78
Shelenko D.I., Matkovskyi P.E., Balanyuk S.I. MAIN AREAS OF SUPPORT SYSTEMATIC DIVERSIFICATION AT AGRICULTURAL ENTERPRISES.....	82
Kukharuk A.D., Ivanova T.V. INDICATORS OF ACHIEVING THE OBJECTIVES OF RESTRUCTURING AS THE PROCESS OF ENHANCING THE ENTERPRISE'S INTERNATIONAL COMPETITIVENESS.....	86
Hurmak N.D. AGRICULTURAL ENTERPRISES' INTERMEDIARY ACTIVITY: ESSENCE AND ECONOMIC VALUE.....	90
Kryvoruchko O.S. THEORETICAL ASPECTS FOR COMPETITIVENESS OF TRADE ENTERPRISES.....	95
III. The economic policy of regional development and local government	
Pavlov K.V. DEVELOPMENT OF TRADITIONAL TRADES IN THE REGION AS A FACTOR OF IMPORT-SUBSTITUTION MODEL OF MODERNIZATION RUSSIAN ECONOMY	101
Fihurka M.V. ANALYSIS OF HOUSING PROVISION AND HOUSEHOLD UTILITIES OF POPULATION IN IVANO-FRANKIVSK REGION.....	109
Kutsenko V.I. THE DEVELOPMENT OF THE ARCHITECTURE FOR A RATIONAL STRUCTURE OF THE ECONOMY OF THE REGION IN THE CONDITIONS OF FORMATION OF INNOVATION AND ORIENTED ECONOMY	113
IV. Environmental economics and ecologization of the environment	
Avdiushchenko A.S. BEST PRACTICES OF ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FORMATION FOR MINING WASTE MANAGEMENT IN POLAND	122
Zastavnyuk L.I., Zyhriy O.V. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF FORMATION THE SYSTEM OF RATIONAL USE AND PROTECTION OF LAND IN MARKET-TYPED AGRARIAN.....	128

<p>Editor: Dovhan O.M.</p> <p>Recommended for publication by the decision of the Editorial Board, protocol No. 2 from 04.03.2015</p> <p>Periodicity - once a month</p> <p>Licence of government registration of printed mass media KB № 11715-586P from 08.08.2006</p> <p>Re-registered: Licence of government registration of printed mass media KB № 19945-9745IIP from 28.05.2013</p> <p>Approved: as a scientific professional editions of Ukraine (Resolution of the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine: № 1-05/6; issued 14.06.2007)</p> <p>as a scientific professional editions of Ukraine (Resolution of the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine: № 1-05/2; issued 10.03.2010)</p> <p>ISSN 2309-1533 (Print) ISSN 2310-4864 (Online)</p> <p>The journal "Innovative economy" is included in the international scientometric databases: RYNTS – http://elibrary.ru/title_about.asp?id=50859 INDEX COPERNICUS – http://journals.indexcopernicus.com/+_p12420,3.html</p> <p>Signed for printing 06.03.2015</p> <p>Format 70x108/16. Offset paper. Printing is offset. Con. print pages 26,8</p> <p>Circulation is 300 copies.</p> <p>It has been printed from ready slides in SMP «TYPE» str. Chernivetska, 44, Ternopil, 46000</p> <p>The authors of the articles are responsible for the authenticity of the information (the accuracy of the presented information in the article, quotations, statistical materials, etc.) and for violation of intellectual property rights of others. Opinions expressed by the authors may not reflect the views of the editors. Reprinting is permitted only with the consent of the author.</p>	<p>Tiutiunnik H.O. ECOLOGICAL AND ECONOMIC INSTRUMENTS FOR MARKET REGULATION OF ORGANIC FARMING.....</p>	134
	<p>Lutsiv O.V. CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF INNOVATIVE MODEL OF NATURAL RESOURCE MANAGEMENT.....</p>	137
	<p>V. Demography, population employment and social - economic policy</p> <p>Muravka P.P. THE ESSENCE OF THE LABOR POTENTIAL. FEATURES OF ITS FORMATION UNDER THE CONDITIONS OF AGRICULTURAL MARKET.....</p>	142
	<p>Yurkevych H.Y. MODERN METHODS OF PERSONNEL EVALUATION OF ORGANIZATION.....</p>	146
	<p>Lavrynenko L.M. THE LABOR MARKET IN UKRAINE AND SOCIAL FUNCTION OF THE STATE.....</p>	154
	<p>Rudenko O.M. THE TRANSFORMATION OF SOCIAL AND LABOR RELATIONS IN THE CONTEST OF SOCIAL DEVELOPMENT: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECT.....</p>	160
	<p>VI. Marketing and market relations</p> <p>Balaniuk I.F., Ivanochko N.V. MANAGEMENT OF SALES ACTIVITY OF ENTERPRISES: ESSENCE AND MEANING.....</p>	165
	<p>Petrashko L.P., Romanok T.V. THE ASSESSMENT OF RESPONSIBLE INVESTMENT OBJECTS IN UKRAINIAN BUSINESS ENVIRONMENT.....</p>	169
	<p>Solovii S.B. DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT OF MANAGEMENT OF FINANCIAL INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN UKRAINE.....</p>	174
	<p>Bahlei R.R. FEATURES OF DEVELOPMENT AND FORMING OF CORPORATIONS.....</p>	181
	<p>Seleznova O.O. FUNCTIONAL ASPECTS OF ENTERPRISES' MANAGEMENT MARKETING ACTIVITIES.....</p>	186
	<p>Shevchuk O.A. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR DEVELOPMENT OF LEADERSHIP AT DOMESTIC ENTERPRISES ON THE MARKET.....</p>	192
	<p>Ivashkiv I.M. EXPORT OF DOMESTIC AGRICULTURAL PRODUCTION AND DILEMMA OF CHOICE FOR UKRAINE: EU INTEGRATION OR IN CUSTOMS UNION.....</p>	196
	<p>Zadvornyykh S.S. RECOMMENDATIONS FOR IMPLEMENTATION OF THE FOREIGN EXPERIENCE AGAINST THE SHADOW OF FINANCIAL FLOWS...</p>	200
	<p>Tropitsyna Yu.S. IMPLEMENTATION OF THE METHODOLOGY FOR ASSESSING THE OVERALL EFFECT OF OUTSOURCING SERVICES AT THE ENTERPRISE PJSC "ROSS".....</p>	204
	<p>VII. Financial–credit and monetary policy</p> <p>Denysiuk O.M., Kovalchuk S.P. INNOVATIVE METHODOLOGY OF FORECASTING INVESTMENTS USING METHODS OF ECONOMICAL AND MATHEMATICAL MODELING</p>	211
	<p>Liakhovych L.A. RISK ANALYSIS OF INVESTMENT PROJECTS OF ENTERPRISES.....</p>	216
	<p>Buryak O.P. INSTRUMENTS FOR OVERCOMING BANK CRISES IN POLAND, JAPAN, FRANCE, GREAT BRITAIN AND CANADA.....</p>	221
	<p>Shcherbyna O. FEATURES OF REFINANCING MECHANISM OF NBU AMID FINANCIAL INSTABILITY.....</p>	226
	<p>Bezrodna O.S. FINANCIAL ACTIVITY OF THE BANK AND TOOLS OF ITS ASSESSMENT.....</p>	231
<p>VIII. Statistics, accounting, analysis and audit</p> <p>Potryvaieva N.V., Shevchenko I.V. FEATURES OF ACCOUNTING LAND RESOURCES FOR AGRARIAN PURPOSE AND THE COSTS FOR THEIR IMPROVEMENT.....</p>	235	
<p>Belova I.M. ESSENCE OF MANAGEMENT ACCOUNTING AND ITS PLACE IN THE SYSTEM OF ENTERPRISE MANAGEMENT.....</p>	241	
<p>Polishchuk O.T. CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: THE ESSENCE AND FEATURES OF ACCOUNTING.....</p>	246	
<p>IX. Information technology and economic security</p> <p>Burlakov O.S., Kinash I.A. METHOD OF EVALUATION OF ECONOMIC EFFECT FROM IMPLEMENTATION AND USE TOOLS OF ACCOUNTING COMPUTERIZATION</p>	251	
<p>Goschynskyi A.V. MANAGEMENT OF INFORMATION FLOWS OF ENSURING CROSS-BORDER BUSINESS COOPERATION OF THE EUROREGIONS IN UKRAINE.....</p>	255	
<p>Lapin A.V. INTERNET-TECHNOLOGIES AS A COMPONENT OF THE INFORMATION SUPPLY OF UKRAINE'S ENTERPRISES.....</p>	262	
<p>.....</p>		
<p>ABSTRACTS</p>	268	
<p>INFORMATION ABOUT THE AUTHORS.....</p>	326	
		5

УДК 336.645

Співак С.М.,
к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Кравчук Н.В.,
к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ МЕБЛЕВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Spivak S.M.,
cand.sc.(econ.), assistant professor of the department of accounting and audit
Kravchuk N.V.,
cand.sc.(econ.), assistant professor of the department of accounting and audit
Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

IMPROVED MODEL OF MANAGEMENT BY EXPENSES OF FURNITURE ENTERPRISES

Постановка проблеми. Рівень витрат виробництва на промислових підприємствах визначається великою кількістю факторів, й значна увага менеджменту будь-якого підприємства приділяється управлінню ними. Низький рівень витрат є однією з головних конкурентних переваг на ринку та важливим резервом підвищення економічної ефективності діяльності підприємства. Це пояснюється тим, що в умовах економічної кризи та ринкової конкуренції виробники меблів не мають можливості суттєво впливати на рівень цін на власну продукцію. Внаслідок цього суттєве зростання ефективності їх діяльності можливе насамперед за рахунок зниження витрат, що обумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем оптимізації витрат займалися як вітчизняні, так і зарубіжні науковці, зокрема А.Т. Московчук [5] досліджував особливості економіко-математичного моделювання в системі управління витратами; С. Весперіс [2] здійснював оптимізацію структури витрат у контексті підвищення якості продукції; Н.І. Чухрай та І.І. Новаківський [8] запропонували методичний підхід до формування оптимальної структури витрат інноваційних проектів; В.М. Чубай та А.І. Ясінська [7] розробили модель оптимізації витрат на основі системного підходу; О. Свиридова [6] досліджувала детерміновану та стохастичну моделі мінімізації витрат в системах управління запасами; Л.О. Ющишина [9] створила модель оптимізації витрат бізнес-процесів у сільськогосподарських підприємствах та ін.

Проаналізувавши зазначені вище праці та сучасний кризовий стан економіки країни, можна констатувати, що питання управління та оптимізації витрат на сьогодні вимагають додаткових досліджень проблем формування оптимальних обсягів витрат підприємств для максимізації результатів їх виробничо-господарської діяльності та оперативного прийняття управлінських рішень шляхом розробки економіко-математичної моделі, що дозволить прогнозувати не тільки окремі види витрат, а й визначати ефективність запланованих заходів.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є аналіз методичних підходів до управління собівартістю продукції меблевих підприємств; розробка економіко-математичної моделі оптимізації витрат для максимізації доходу від реалізації продукції й обґрунтування пропозицій щодо її практичного використання.

Об'єктом дослідження є процеси виробництва та реалізації продукції меблевих підприємств, що впливають на економічну ефективність і прибутковість підприємства.

Предмет дослідження – система управління витратами підприємств меблевої галузі за сучасних умов господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Меблева галузь на сьогодні перебуває у кризовому стані. Основними причинами спаду виробництва – є значне зниження платоспроможного попиту і, як наслідок, великі залишки готової продукції на складах підприємств, нестача обігових коштів на закупівлю сировини, скорочення зайнятості на виробництвах, значне підвищення вартості імпортних комплектуючих та фурнітури. На роботу підприємств також вплинули зупинки хімічних підприємств, які на початку звітного року припинили виробництво карбомідоформальдегідних смол - зв'язувальних матеріалів для виготовлення плитної продукції та фанери, а після відновлення роботи підвищили ціни на смоли, мотивуючи це зростанням ціни на природний газ.

Отже, ситуація в меблевій галузі досить складна і потребує негайних заходів оптимізації структури витрат та ефективного управління виробництвом.

Система ефективного управління виробничими витратами суб'єкта господарювання реалізується за допомогою таких заходів:

- управління виробничими фондами;
- управління капітальними витратами;
- управління та оптимізація витрат операційної діяльності;
- планування та прогнозування економічного розвитку підприємства.

Таким чином, управління собівартістю товарної продукції є одним з ключових моментів у процесі щоденного управління підприємством з боку ресурсозбереження, прибутковості та рентабельності.

Необхідність управління собівартістю товарної продукції зумовлена зазначеними вище параметрами та пов'язана з наявністю чи відсутністю усіх видів ресурсів та якістю управління ними.

Побудова економіко-математичної моделі собівартості товарної продукції підприємства дозволить підвищити ефективність аналізу та прогнозування складних ситуацій, пов'язаних із прийняттям оперативних та стратегічних рішень і контролем за їх виконанням. Вона дасть змогу спрогнозувати структуру витрат, що у свою чергу, дозволить ефективніше використовувати наявні ресурси, знижувати рівень майбутніх ризиків і втрат.

Модель управління витратами суб'єкта господарювання є індивідуальною для кожного підприємства, оскільки бере до уваги специфіку його господарської діяльності та конкретні умови зовнішнього та внутрішнього середовища її реалізації.

Основною метою управління будь-якими витратами вважають їх мінімізацію. Звичайно, низький рівень витрат може забезпечити підприємству на ринку певні конкурентні переваги, збільшити розміри прибутку, підвищити ліквідність та платоспроможність суб'єкта господарювання. Проте, необхідно враховувати, що зниження витрат може призвести і до низки негативних наслідків, таких як зменшення обсягу реалізації, зниження якості продукції, що призведе до зниження іміджу та втрати окремих сегментів ринку. Тому мінімізація витрат є лише одним із завдань системи управління.

Тому, удосконалення управління витратами меблевих підприємств полягає в оптимізації, що передбачає виявлення витрат, здійснення яких позитивно впливає на фінансові результати господарювання, і непродуктивних витрат, що, навпаки, стримують розвиток господарської діяльності підприємств. Процес оптимізації відображає такий стан системи, при якому забезпечується досягнення високого фінансового результату при оптимальній величині ресурсів або досягається заданий фінансовий результат при мінімальних витратах [1, с. 118]. Тобто необхідно забезпечити такий склад та структуру витрат, який би забезпечував досягнення максимального фінансового результату, при цьому, зростання загального обсягу витрат повинно супроводжуватися зменшенням їх величини на одиницю реалізованої продукції.

Основним показником виробничо-господарської діяльності підприємства, що визначає мету його створення та функціонування є дохід від реалізації продукції, оскільки від доходу залежить прибуток підприємства, його рентабельність та платоспроможність. Аналіз впливу витрат на дохід підприємства є складним економічним завданням, що потребує детального вивчення взаємозв'язків між результуючим показником (дохідом від реалізації продукції) і факторними змінними (окремими видами витрат) та побудови моделі оптимальної величини витрат для забезпечення максимізації доходу.

У загальному випадку математична модель задачі оптимізації передбачає наявність змінних, параметрів, обмежень та цільової функції моделі, які можуть бути кількісно вимірюваними, а метою побудови моделі є пошук таких значень змінних, при яких цільова функція досягає екстремуму (максимального або мінімального значення) і має вигляд:

$$Y = \text{extrf}(X, A), \quad (1)$$

$$\varphi_i = \begin{cases} (X, A) \leq a \text{ або } \geq b_i, i = 1, m, \\ x_j \geq 0, j = 1, n. \end{cases} \quad (2)$$

де $X = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ - вектор змінних, якими можна управляти,

$A = (a_1, a_2, \dots, a_m)$ параметри системи,

Y - точка, у якій досягається екстремум (мінімум чи максимум) цільової функції (X, A) [4, с. 13]

φ - система обмежень задачі, що описує необхідні умови досягнення екстремуму.

Залежності (1), (2) становлять оптимізаційну економіко-математичну модель, при побудові якої варто пам'ятати, що модель повинна адекватно описувати реальні економічні процеси, які відбуваються в системі, та враховувати лише істотні явища в досліджуваному процесі.

Процес побудови моделі оптимізації витрат можна представити за допомогою схеми, зображеної на рис. 1.

Результуючим показником моделі управління витратами є дохід від реалізації продукції, цільова функція якої прямує до максимального значення.

На основі проведеного аналізу діяльності підприємств меблевої галузі [3] визначено основні факторні показники моделі:

- матеріальні витрати (x_1), тис. грн;

- витрати на оплату праці (x_2), тис. грн;
- вартість основних засобів (x_3), тис. грн.

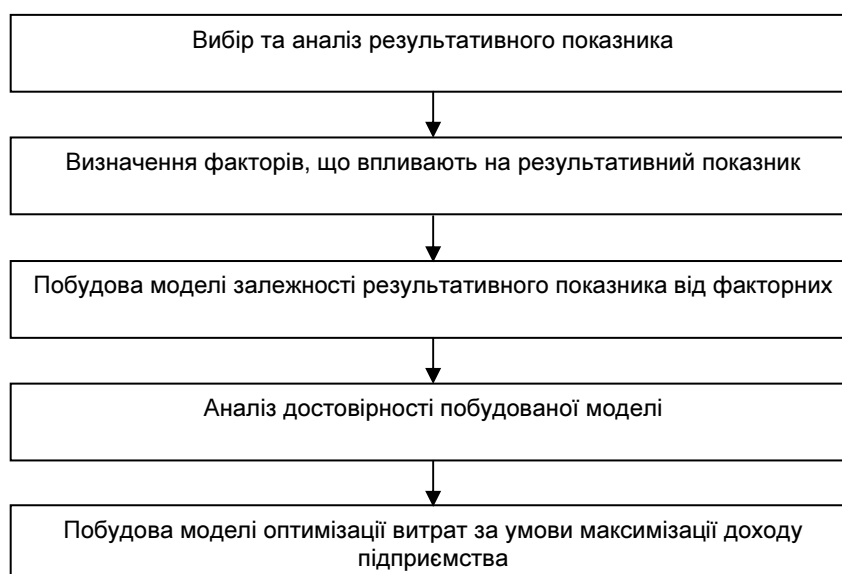

Рис. 1. Схема процесу побудови моделі оптимізації витрат*

Джерело: складено авторами на основі [4, с. 13]

Провівши аналіз впливу факторів на рівень доходу від реалізації, підтверджується гіпотеза про наявність тісного зв'язку між факторами економічної моделі. Результат кореляційно-регресійного аналізу факторів наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Кореляційні залежності доходу від факторних змінних

Факторна змінна	Рівняння регресії	Коефіцієнт детермінації
Матеріальні витрати	$F = 1,41 x_1 + 211006,32$	0,94
Витрати на оплату праці	$F = 79381787470,24 x_2^{-114}$	0,99
Вартість основних засобів	$F = 82,82 x_3 + 1172491,87$	0,81

Оскільки дохід від реалізації залежить від наведених в табл.1 факторів, то загалом їх вплив можна описаний за допомогою мультиплікативної моделі (3), яка випливає з таких припущення: по-перше, наявності та структури взаємовпливу, що характерний для виробничої функції; по-друге, не передбачає повної взаємозамінності факторів моделі одне одним; по-третє, віддача факторів тільки в сукупності може створювати синергетичний ефект. Загальний вигляд економіко-математичної моделі оптимізації витрат за умови максимізації доходу від реалізації продукції такий:

$$F(\bar{x}) = a_0 * x_1^{a_1} * x_2^{a_2} * x_3^{a_3} \rightarrow \max, \quad (3)$$

де a_0, a_1, \dots, a_n - параметри оптимізаційної моделі витрат;

x_1, x_2, \dots, x_n - показники витрат підприємства.

Використовуючи вихідні дані та розрахунки з табл. 2 і застосовуючи обчислювальні інструменти та засоби табличного редактора Excel, визначимо параметри моделі (3).

Таблиця 2

Вихідні дані для розрахунку

Рік	Дохід від реалізації, тис. грн	Матеріальні витрати, тис. грн	Витрати на оплату праці, тис. грн	Вартість основних виробничих фондів, тис. грн
2010	2001,3	1422	115	70
2011	2116,4	1440	105	130
2012	2604,2	1510	85	248
2013	3665,4	2265	67	290
2014	4097,1	2866	59	299

$$F = 2,94 * x_1^{0,75} * x_2^{0,12} * x_3^{0,24}, \quad (4)$$

Рівень достовірності отриманої моделі складає 86%, отже, вона може бути використана у планових економічних розрахунках. Дана модель може використовуватися для прогнозування на майбутні періоди з метою планування заходів щодо оптимізації витрат та прогнозування результатів діяльності підприємства.

Проведемо моделювання рівня доходу з використанням моделі (4) на підставі прогнозних даних рівня матеріальних витрат, витрат на оплату праці та вартості основних засобів. Прогнозний рівень факторів визначаємо на підставі трендового аналізу.

Таблиця 3

Рівняння трендів факторів собівартості

Фактор	Рівняння регресії	Коефіцієнт детермінації
Матеріальні витрати	$x_1 = 371,10 t + 788,10$	0,83
Витрати на оплату праці	$x_2 = 12,61 t - 0,42$	0,89
Вартість основних засобів	$x_3 = 12404,39 \ln(t) - 9432,70$	0,92

Як видно з результатів розрахунків, у наведених трендових моделях виявлено тісний кореляційний зв'язок між проаналізованими показниками та фактором часу (t). Тому дану залежності можна використовувати для обчислення прогнозованих рівнів факторних змінних.

Застосування запропонованої економіко-математичної моделі оптимізації витрат дасть змогу визначити силу та напрямок впливу різних видів витрат на дохід конкретного підприємства, виявити витрати, здійснення яких сприяє нарощуванню обсягів реалізації, що дозволить визначити напрямки їх регулювання з метою покращення фінансових результатів виробничо-господарської діяльності меблевих підприємств.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, управління витратами на сучасному меблевому підприємстві є досить важливим і складним завданням, яке потребує використання нових методологій та математичного інструментарію. Удосконалення система управління витратами повинно забезпечувати підвищення ефективності діяльності підприємств. Вона повинна бути спрямована на досягнення економічності, забезпечення максимального фінансового результату при мінімальних витратах. Економіко-математичне моделювання при управлінні виробничими витратами підприємства є інструментом, що дає можливість максимально об'єктивно спрогнозувати стан суб'єкта господарювання у майбутньому.

Напрямом подальших досліджень є визначення оптимальної структури витрат на основі створення розширеного балансу прогнозованих факторних показників, що допоможе максимізувати ефективність виконання виробничої програми підприємства та підвищить якість використання ресурсів.

Література

1. Біла О.Г. Управління витратами підприємства: теорія та практика : монографія / О.Г. Біла, І.Л. Боднарук. – Львів : Вид-во ЛКА, 2012. – 200 с.
2. Весперіс С. Застосування методів економіко-математичного моделювання для оптимізації структури витрат на якість / С. Весперіс // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Комп'ютерні науки та інформаційні технології». – 2009. – № 638. – С. 134-137.
3. Грод А.М. Ресурсно-інноваційний інструментарій формування конкурентоспроможних структур (на прикладі меблевого виробництва) / А.М. Грод, Л.М. Мельник, С.М. Співак; За заг. ред. Андрушків Б.М. – Тернопіль: ТзОВ «Астон», 2014. – 352 с.
4. Малярець Л.М. Економіко-математичне моделювання : навчальний посібник / Л.М. Малярець. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 312 с.
5. Московчук А.Т. Економіко-математичне моделювання в системі управління витратами / А.Т. Московчук, І.О. Московчук // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2007. – Випуск 4 (16), Ч. 2. – С. 32-46.
6. Свиридова О. Детермінована і стохастическая модели минимизации издержек в системах управления запасами / О. Свиридова // Логистика. – 2011. – № 4. – С. 28-30.
7. Чубай В.М. Оптимізація витрат машинобудівного підприємства на засадах системного підходу / В.М. Чубай, А.І. Ясінська // Економіка Крима. – 2008. – № 25. – С. 54-59.
8. Чухрай Н.І. Економіко-математичне моделювання структури витрат за етапами інноваційного процесу машинобудівного підприємства / Н.І. Чухрай, І.І. Новаківський, О.І. Грицай // Економіка: реалії часу. – 2012. – № 3-4 (4-5). – С. 136-139.
9. Ющишина Л.О. Оптимізація виробничої програми за критерієм витрат бізнес-процесів / Л.О. Ющишина // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економіка». – 2013. – Випуск 1 (61). – С. 234-240.

References

1. Bila, O.H., and Bodnariuk, I.L. (2012), *Upravlinnia vytratamy pidpriemstva: teoriia ta praktyka* [Enterprise Cost Management: Theory and Practice], monograph, LKA, Lviv, Ukraine, 200 p.
2. Vesperis, S. (2009), "Application of economic and mathematical modeling to optimize the cost structure for quality", *Visnyk NU «Lvivska politehnika». Kompiuterni nauky ta informatsiini tekhnolohii*, no. 638, pp. 134-137.
3. Hrod, A.M., Melnik, L.M., Spivak, S.M. and Andrushkiv, B.M. (2014), *Resursno-innovatsiyni instrumentarii formuvannia konkurentospromoznykh struktur (na prykladi meblevoho vyrobnytstva)* [Resource and innovative tools formation of competitive structures (for example of furniture manufacturing)], LTD "Aston", Ternopil, Ukraine, 352 p.
4. Maliarets, L.M. (2010), *Ekonomiko-matematychni modeliuvannia* [Economic and mathematical modeling], tutorial, KhNEU, Kharkiv, Ukraine, 312 p.
5. Moskovchuk, A.T. and Moskovchuk, I.O. (2007), "Economic and mathematical modeling in the management of costs", *Ekonomichni nauky. Oblik i finansy*, issue 2, no. 4 (16), pp. 32-46.
6. Sviridova, O. (2011), "Deterministic and stochastic models to minimize the costs of inventory management systems", *Logistika*, no. 4, pp. 28-30.
7. Chubai, V.M. and Yasinska, A.I. (2008), "Optimization of costs machine building enterprises on the basis of a systematic approach", *Ekonomyka Kryma*, no. 25, pp. 54-59.
8. Chukhrai, N.I., Novakivskiy, I.I. and Hrytsai, O.I. (2012), "Economic and mathematical modeling of cost structure for the phases of the innovation process machine building enterprises", *Ekonomika: realii chasu*, no. 3-4 (4-5), pp. 136-139.
9. Yushchyshyna, L.O. (2013), "Optimization of the production program of the criterion of costs of business processes", *Visnyk NUVHP*, no. 1 (61), pp. 234-240.

УДК 338.432:658

Шеленко Д.І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Матковський П.Є.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Баланюк С.І.,
к.е.н., викладач кафедри менеджменту і маркетингу
ДВНЗ "Прикарпатський національний університет
ім. В. Стефаника", м. Івано-Франківськ

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМНОСТІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Shelenko D.I,
*cand.sc.(econ.), assistant professor
of department of accounting and auditing*
Matkovskiy P.Ye.,
*cand.sc.(econ.), assistant professor
of department of accounting and auditing*
Balaniuk S.I.,
*cand.sc.(econ.), lecturer department of marketing and management
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*

MAIN AREAS OF SUPPORT SYSTEMATIC DIVERSIFICATION AT AGRICULTURAL ENTERPRISES

Постановка проблеми. Одним з найважливіших стратегічних напрямів аграрних підприємств є диверсифікація їх діяльності. Суб'єкти підприємництва змушені вишукувати організаційно-економічні заходи стабілізації та розвитку своєї діяльності, розширювати та оновлювати асортименти продукції.

В сучасних умовах існує необхідність подолання кризових явищ у аграрному секторі, що сприятиме відновленню порушених відтворюваних процесів, зростанню ефективності та конкурентоспроможності виробництва за рахунок забезпечення системності диверсифікації діяльності аграрних підприємств. Однак ефективний розвиток диверсифікаційних процесів ускладнюється незадовільним фінансовим станом більшості товаровиробників.

У зв'язку зі зміною кон'юнктури ринку в перехідний період економіки аграрні підприємства тяжіють до організації виробничої діяльності на засадах диверсифікації з метою отримання